

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Кафедра факультету природничих наук

лісознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Регіональне лісництво

Освітня програма магістр

Спеціальність: 205 «Лісове господарство»

Галузь - 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “16” січня 2020 р.

м. Івано-Франківськ – 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Регіональне лісництво
Викладач (-і)	Олійник Василь Степанович
Контактний телефон викладача	Роб. тел.: 59-60-48
Е-mail викладача	vasyl.oliinyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний і заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	2 год. на тиждень (ауд. 207)
2. Анотація до курсу	
<p>«Регіональне лісництво» вивчається у вищих навчальних закладах з метою формування у студентів спеціальності 205 «Лісове господарство» знань про шляхи підвищення продуктивності та біологічної стійкості лісостанів на основі регіональних систем ведення лісового господарства. Вивчення дисципліни «Регіональне лісництво» базується на знаннях з лісознавства, лісових культур та інших навчальних дисциплін, отриманих студентами при освоєнні навчальних програм освітнього рівня «бакалавр», а програма дисципліни «Регіональне лісництво» передбачає вивчення особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців у лісгосподарській галузі.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><i>Метою дисципліни</i> є вивчення регіональних особливостей ведення лісового господарства в лісах України, виходячи з природно-територіальної специфіки формування типів лісу та впливу на формування лісостанів переважаючих чинників природного та антропогенного характеру.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - опрацьовувати інформаційні джерела з питань регіонального лісництва; - оцінювати наслідки лісгосподарської діяльності на лісове середовище і довкілля в різних лісорослинних умовах; - визначати способи рубань лісу та найважливіші лісгосподарські заходи щодо формування цільових лісостанів відповідно до зональних та лісівничо-типологічних умов. 	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			34		
практичні заняття			26		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний		
1-ий	Лісове господарство	1	Нормативний		
Тематика курсу					
<i>Змістовий модуль 1. Наукові основи регіонального лісівництва.</i>					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Лісорослинні умови України. Природні умови: геологічна основа, рельєф, клімат, ґрунти, рослинність. Географічна зональність і висотна поясність. Лісорослинні умови рівнинних і гірських територій	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 1. Природні умови, зональність та лісо рослинні особливості України.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Типи лісу та лісовий фонд України. Типи лісу рівнинних географічних зон і висотних поясів гірських регіонів. Лісовий фонд держави та його територіальна мінливість залежно від природних умов.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Регіональні особливості типів лісу	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 3. Лісогосподарське районування України. Основні напрямки та еколого-економічні принципи природокористування. Комплексне	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

лісогосподарське районування України.					
Тема 3. Лісогосподарське районування України.	Практичні заняття	Згідно списку ліцтератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Змістовий модуль 2. Регіональні особливості ведення лісового господарства.					
Тема 4. Ведення лісового господарства в лісах Українського Полісся. Ліси і проблеми лісового господарства. Головні рубання лісу. Рубання лісу, пов'язані з веденням лісового господарства. Особливості рубань у заплавлних лісах.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 4. Ліси Полісся і ведення у них господарства	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год	1-5	Згідно розкладу
Тема 5. Ведення лісового господарства в Лісостепу. Ліси Лісостепу. Основні завдання та системи ведення господарства. Особливості головних рубань лісу. Особливості рубань, пов'язаних із веденням лісового господарства.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 5. Ліси Лісостепу і ведення у них господарства	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 6. Ведення лісового господарства в лісах Північного (Байрачного) і Південного Степу. Лісорослинні умови і ліси обох підзон Степу. Особливості ведення лісового господарства – доглядові і лісовідновні лісо рубання та реконструкція	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.	1-5	Згідно розкладу

насаджень.					
Тема 6. Гірські ліси Криму і ведення у них господарства.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Ведення лісового господарства в гірських лісах Криму. Гірські ліси Криму, їх типологічна характеристика. Основні напрямки і системи лісового господарства, особливості його ведення.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Доглядові і головні рубання лісу у Карпатах.	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Ліси Карпатського регіону. Висотна поясність Карпат. Ліси Передкарпаття, гірські ліси, ліси Закарпатської рівнини і передгір'їв. Переважаючі типи лісу. Лісівниче районування Карпат.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 1 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Ведення лісового господарства на забруднених територіях і ПЗФ	Практичні заняття	Згідно списку літератури	2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 9. Ведення господарства в лісах Карпат. Основні проблеми ведення лісового господарства. Доглядові рубання. Реконструктивні, лісовідновні і санітарні рубання. Головні рубання. Особливості рубань у різних категоріях лісу.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

<p>Тема 10. Особливості ведення лісового господарства на забруднених територіях і в природо заповідному фонді. Вплив аеротехногенного забруднення на ліси та особливості ведення в них господарства. Радіаційний стан лісів та особливості лісокористування в них. Класифікація та режим територій природно-заповідного фонду, специфіка ведення в них господарства.</p>	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Індивідуальне опитування – 15, тести -10, реферати – 25, контрольна робота - 35				
Вимоги до письмової роботи	Відповіді на тести дистанційного навчання (25 питань, правильна відповідь - 4бали)				
Практичні заняття	Розрахункові роботи, дистанційне навчання.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями (оцінювання роботи студента під час практичних занять; розрахункові роботи після вивчення розділу)				
7. Політика курсу					
<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях (розрахункові роботи), самостійній роботі (реферати, презентації). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Вимоги викладача. Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт, тестових завдань. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковою для студентів.</p>					
8. Рекомендована література					
<p style="text-align: center;">Базова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Генсірук С.А. Ліси України К.: Наукова думка, 1992. – 408 с. 2. Гулисашвили В.З. Горное лесоводство М.: Гослесбумиздат, 1956. – 230 с. 3. Калетник М.М., Патлай І.М., Краснов В.П. та інші Основи лісової радіоекології К.: Ярмарок, 1999. – 254 с. 4. Молотков П.І. Порадник з рубок догляду в лісах Карпат Ужгород: Карпати, 1965. – 79 с. 5. Настановлення по рубках догляду в лісах Української РСР К.: Урожай, 1971. – 76 с. 6. Плугатар Ю.В. Із лісів Криму. Монографія Харків: Нове слово, 2008. – 462 с. 7. Правила рубок головного користування в гірських лісах карпат К.: Кабінет міністрів України, 2008. – 12 с. 8. Правила поліпшення якісного складу лісів Урядовий кур'єр, 2007. - №89. – С. 12-14 9. Пастернак П.С., Молотков П.І., Патлай І.Н. и др. Справочник лесоведа К.: Урожай, 1990. – 296 с. 10. Ткач В.П. Заплавні ліси України Харків: Право, 1999. – 368 с. 					

11. Технические указания по исправлению и замене (реконструкции) малоценных насаждений в равнинных лесах УССР Харьков: УкрНИИЛХА, 1962. – 62 с.
12. Фурдичко О.І., Гладун Г.Б., Лавров В.В. Ліс у Степу: основи сталого розвитку: Монографія К.: Основа, 2006. – 496 с.

Допоміжна

1. Ворон В.П. Ліс і техногенне забруднення атмосфери / Раціональне природокористування та охорона навколишнього середовища: Курс лекцій К.: УМК ВО, 1990. – С. 101-111
2. Генсірук С.А. Комплексное лесное хозяйство в горных условиях М.: Лесн. пром., 1974. – 248 с.
3. Генсірук С.А., Нижник М.С., Копій Л.І. Ліси Західного регіону України Львів: Атлас, 1998. – 408 с.
4. Горшенин Н.М. Повышение продуктивности и ценности лесов путем их реконструкции К.: Госсельхозиздат УССР, 1957. – 128 с.
5. Денисов А.К. Защитно-водоохранная роль прирусловых лесов и принципы хозяйства в них М.: Гослесбумиздат, 1983. – 195 с.
6. Дерябин Д.И., Кулаков К.Ф., Новосельцева А.И., Атрохин В.Г. Реконструкция лесных насаждений М.: Лесн. пром., 1976. – 176 с. 1
7. Изюмский П.П., Молотков П.И., Ромашов Н.В. Лиственные леса УССР Харьков: Высшая школа, 1978. – 112 с.
8. Калущий К.К., Мальцев М.П., Молотков П.И. и др. Буковые леса СССР и ведение хозяйства в них М.: Лесн. пром., 1972. – 200 с.
9. Литвак П.В. Лесные экосистемы Полесья Украины Житомир: Полесье, 2001. – 340 с.
10. Лавриненко Д.Д. Наукові основи підвищення продуктивності лісів Полісся УРСР К.: Изд-во УАСХН, 1960. – 280 с.
11. Мазепа В.Г. Діагностика стану та особливості формування соснових деревостанів за умов техногенного забруднення довкілля // Наук. вісник УкрДЛТУ: Зб. наук.-техн. праць Львів: УкрДЛТУ, 1999. – Вип. 9.12. – С. 17-21
12. Пастернак П.С., Посохов П.П., Федець І.І., Шинкаренко І.Б. Хвойні ліси України К.: Урожай, 1976. – 112 с.
13. Приступа Г.К., Мазепа В.Г. Рубки проміжного користування в задимлених шпилькових насадженнях Лісове г-во, лісова, паперова і деревооброб. пром. – 1987, №1. – С. 18-19
14. Рожков А.А., Козак В.Т. Устойчивость лесов М.: Агропромиздат, 1989. – 239 с.
15. Чернявський М., Швіттер Р., Ковалишин Р. та інші Наближене до природи лісівництво в Українських Карпатах Львів: Піраміда, 2006. – 88 с.

Викладач, доцент кафедри лісознавства _____ В.С. Олійник